

ТУМАЧЕЊЕ КЊИЖЕВНОГ ДЕЛА: САВРЕМЕНА ПОЕЗИЈА

1. Претпоставке тумачења књижевног дела и његова сврха. – Развој проучавања књижевности који је довео до вештине тумачења. – Однос између проучавања и тумачењакњижевног дела. – Књижевна херменеутика у односу на општу херменеутику. – Заснивање вештине тумачења или интерпретације у стилистичкој критици. – Повезивање сазнања из модерне науке о језику и модерне науке о књижевности. – Природа и сврха интерпретације у универзитетској настави књижевности. – Интерпретација у проучавању и настави српске књижевности (историјски осврт и данашње стање).

2. Специфичности тумачење поезије. – Традиционално и савремено схватање песничког језика. – Особености књижевне комуникације. – Везани и слободни стих. – Метар, ритам и интонација у српском стиху. – Надстиховни облици: строфе, стални облици и композиција песме. – Песнички циклус. – Феномен херметичне поезије. – Лирски субјект. – Природа песничке слике. – Интертекстуалност у поезији.

3. Претходни, теоријски део замишљен је као неопходни увод у практични део, односно у само тумачење књижевног дела. Увођење студената у вештину тумачења подразумева лакше уочавање својстава књижевног текста, односно важних момената у структури дела, као и активирање стеченог теоријског знања да би се уочене својства текста компетентно објаснила. И зато што је крајњи циљ сама вештина интерпретације, студент у договору са професором бира и у форми есеја тумачи једну песму при чему се користи препорученом теоријском литературом.

4. Литература: Светозар Петровић, „Интерпретација у критици и настави” и „Тумачење поетског текста” у зборнику *Како предавати књижевност*, уредник А. Јовановић, Београд, 1984; Емил Штајгер, *Умеће тумачења и други огледи*, Београд, 1978; Роман Јакобсон, „Лингвистика и поетика” и „Поезија граматике и граматика поезије”, *Лингвистика и поетика*, Београд, 1966; Новица Петковић, *Елементи књижевне семиотике*, Београд, 1995; Новица Петковић, „Поезија у огледалу критике (о везаноме и слободном стиху)”, „Чему служи стилистика”, *Поезија у огледалу критике*, Нови Сад, 2007; Јуриј М. Лотман, *Структура уметничког текста*, Београд, 1976, 2021²; *Песничка слика*, избор текстова, приредио Милосав Шутић, Београд, 1978; *Метафора, фигуре и значење*, избор текстова, приредио Леон Којен, Београд, 1986; Нортроп Фрај, *Песничка митологија*, 1999; Ханс Георг Гадамер, *Филозофија и поезија*, Београд, 2002.